

Автор: Дарія Дзюба

06.01.10.

Модальні дієслова

Модальні дієслова в позитивних реченнях

Подивіться на речення «Читачі **повинні** закінчити роботу з літературою за 15 хвилин до закриття бібліотеки». Давайте поекспериментуємо: якщо ми заберемо слово «**повинні**», то в нас все одно залишиться повноцінне речення: «Читачі закінчують роботу з літературою за 15 хвилин до закриття бібліотеки». А якщо ми заберемо слово «**закінчують**», то зміст речення дуже страждає: «Читачі повинні з літературою за 15 хвилин до закриття бібліотеки». Повинні що? Почати працювати з літературою? Закінчити працювати? Це нам не відомо, тому що **модальне дієслово саме по собі не несе ніякого змісту**. Воно лише показує відношення до змістового дієслова: треба, можна або необхідно виконати дію. Але саме ж модальне дієслово, оскільки воно містить тільки відтінок дії, сформулювати повноцінне речення не зможе.

Ці дієслова – одна з улюблених тем всіх студентів, які вивчають англійську мову. Чому? Та тому, що до них не треба додавати закінчень. Відразу після модального дієслова ставиться головне змістове дієслово в його першій формі й усе. Ви вже побудували частину речення й склали таке подвійне дієслово: **модальне+змістове**.

В англійській мові є кілька модальних дієслів. Ось чотири самих популярних:

- **Can** – могли, уміти; - я можу зробити щось тому що: **1)** я вмію це робити, **2)** у мене є на цей час; **3)** у мене є на це сили (гроші й т.д.). Наприклад, I can swim - Я вмію плавати. I can work today. - Я можу попрацювати сьогодні.
- **May** – можу (а можу й не): **1)** я можу зробити щось, якщо ти мене про це попросиш або **2)** ви можете це зробити, якщо вам дозволили. Наприклад, I may work today. - Я можу працювати сьогодні (мені дозволили працювати сьогодні або я можу попрацювати сьогодні, якщо захочу).
- **Must** – повинен (коли так роблять всі, це почуття обов'язку): **1)** це загальне правило для всіх співробітників, жителів України й іншої країни; **2)** так треба. Наприклад, I must go home. - Я повинен іти додому.
- **Have to** – повинен, змушений (коли хтось змушує або вам доводиться робити те, чого ви не хочете). Наприклад, I have to go to the cinema tomorrow. - Я змушений іти завтра в кіно. (але я не хочу, я б краще вдома подивився телевизор або почитав)

Модальні дієслова в негативних реченнях

Заперечення з модальними дієсловами будуються дуже легко. Вам потрібно просто поставити часточку '**not**' після дієслова 'can', 'may', 'must' (це стосується усіх модальних дієслів крім 'have to'). Заперечення з ним утвориться як у звичайного дієслова в Present Simple за допомогою do not, does not). Наприклад:

- I must not go over the bridge. - Я не повинен переходити через міст.
- She may not go to the cinema. - Вона не може йти в кіно (їй не можна йти в кіно).
- They cannot buy this house. - Вони не можуть купити цей будинок.
- She doesn't have to pay for the dress. - Вона не зобов'язана платити за сукню.
- I don't have to run in the street. - Я не зобов'язаний бігати по вулиці.

Негативну форму модальних дієслів у розмовній мові можна скорочувати. Виглядає це так: cannot – can't; must not – mustn't; may not – may not.

Питання з модальними дієсловами

У випадку з формуванням питань із модальними дієсловами все дуже просто: ставимо модальне дієслово *can/may/must* перед головним об'єктом і питання готове (це стосується всіх модальних дієслів крім 'have to'. Питання з ним утворюються як у звичайного дієслова в Present Simple – ставимо допоміжне дієслово *do* або *does* перед головним об'єктом, а після головного об'єкта йде дієслово *have to*). Тобто, схема стандартна: **модальне дієслово – головний об'єкт – змістове дієслово – інші частини речення**. Наприклад:

- Can she stay at our house? - Вона може залишитися в нашому будинку?
- May we see the end of the queue? - Ми можемо бачити кінець черги?
- Must they speak to the shop assistant? - Вони повинні поговорити із продавцем?
- Does she have to describe this awful city? - Вона повинна (змушена) описати це жахливе місто?
- Do you have to ride a bicycle? - Ти повинен (змушений) їхати на велосипеді?

Але якщо Ви хочете щось уточнити, то використовуйте **спеціальні** питання, які починаються зі спеціальних слів: «**What**» (Що?), «**When**» (Коли?), «**Where**» (Де?), «**Why**» (Чому?), «**How often**» (Як часто?). Ці питання будуються за такою схемою:

Питальне слово – модальне дієслово – головний об'єкт – змістове дієслово – інші частини речення. Давайте розглянемо побудову спеціальних питань на прикладах:

- What can you do? - Що ти повинен зробити?
- Where must we go? - Куди ти повинен іти?
- Where may they go to disco? - Куди вони можуть піти на диско?
- What does she have to do? - Що вона повинна зробити?
- Where do we have to go? - Куди ми повинні йти?

Відповіді на питання з модальними дієсловами

Відповідати на загальні питання «так/ні» з модальними дієсловами, як завжди, дуже просто. Давайте розглянемо це на прикладах:

- Can she go with us? - Yes, she can. No, she can't.
- Must he go to the cinema? - Yes, he must. No, mustn't.
- May they stay at our house? - Yes, they may. No, they may not.
- Does she have to go? - Yes, she does. No, she doesn't.
- Do they go to bed early? - Yes, they do. No, they don't.

По прикладах видно, що відповіді на такі питання будуються по наступних схемах:

Відповіді «Так». Такі відповіді завжди починаються зі слова «Yes», після якого ставиться кома, далі - головний об'єкт (як правило, займенник, що береться з питання) і модальне дієслово «*can/must/may*» (це ставиться до всіх модальних дієслів крім 'have to'. Відповіді на питання з ним утворюються як у звичайного дієслова в Present Simple - ставимо допоміжне дієслово *do* або *does* після займенника). Тільки зверніть увагу, що займенник «you» при відповіді міняється на «I» і навпаки. Наприклад:

- Can you speak to the shop assistant? - Yes, I can.
- Must we go with you? - Yes, you must.
- May my friend stay for lunch? - Yes, he may.
- Do you have to write a postcard? - Yes, I do.
- Does he have to go shopping? - Yes, he does.

Відповіді «Ні». Відповіді «ні» починаються зі слова «No», що відділяється комою. Після

ставиться головний об'єкт (як правило, займенник, що береться з питання) і модальне дієслово «can/must/may» , а далі - часточка «not» (це ставиться до всіх модальних дієслів крім 'have to'. Відповіді на питання з ним утворюються як у звичайного дієслова в Present Simple - ставимо допоміжне дієслово don't або doesn't після займенника).
Наприклад:

- Can you speak to the shop assistant? - No, I can't.
- Must we go with you? - No, we mustn't.
- May my friend stay for lunch? - No, he may not.
- Does she have to go? - No, she doesn't.
- Do they go to bed early? - No, they don't.

На спеціальні питання відповідають повними пропозиціями. Наприклад: Where can we go today? - We can go to the disco.

Інші граматичні теми Ви можете знайти у розділі «Безкоштовні уроки» на сайті www.enrucafe.com

42